



# Stručná fakta pro monitorování a evaluaci

Hodnocení dopadu opatření  
a vyhodnocení procesů plánování mobility





## Monitorování a evaluace – výzva v kostce

Aktivity monitorování a evaluace přinášejí data o postupu přípravy Plánu udržitelné městské mobility (Sustainable Urban Mobility Plan=SUMP) a dopadu jím navržených opatření. Tyto aktivity se provádí před, v průběhu a po implementaci dopravních opatření. Osobám s pravomocí rozhodovat, možným poskytovatelům dotací i místním zainteresovaným stranám jsou tak pravidelně poskytovány informace, díky nimž je možné ukázat, čeho bylo implementací SUMP dosaženo, jaké jsou přínosy pro společnost, jaký je poměr cena – výkon a zda je vhodné pokračovat či jsou nutné dílčí úpravy plánu.

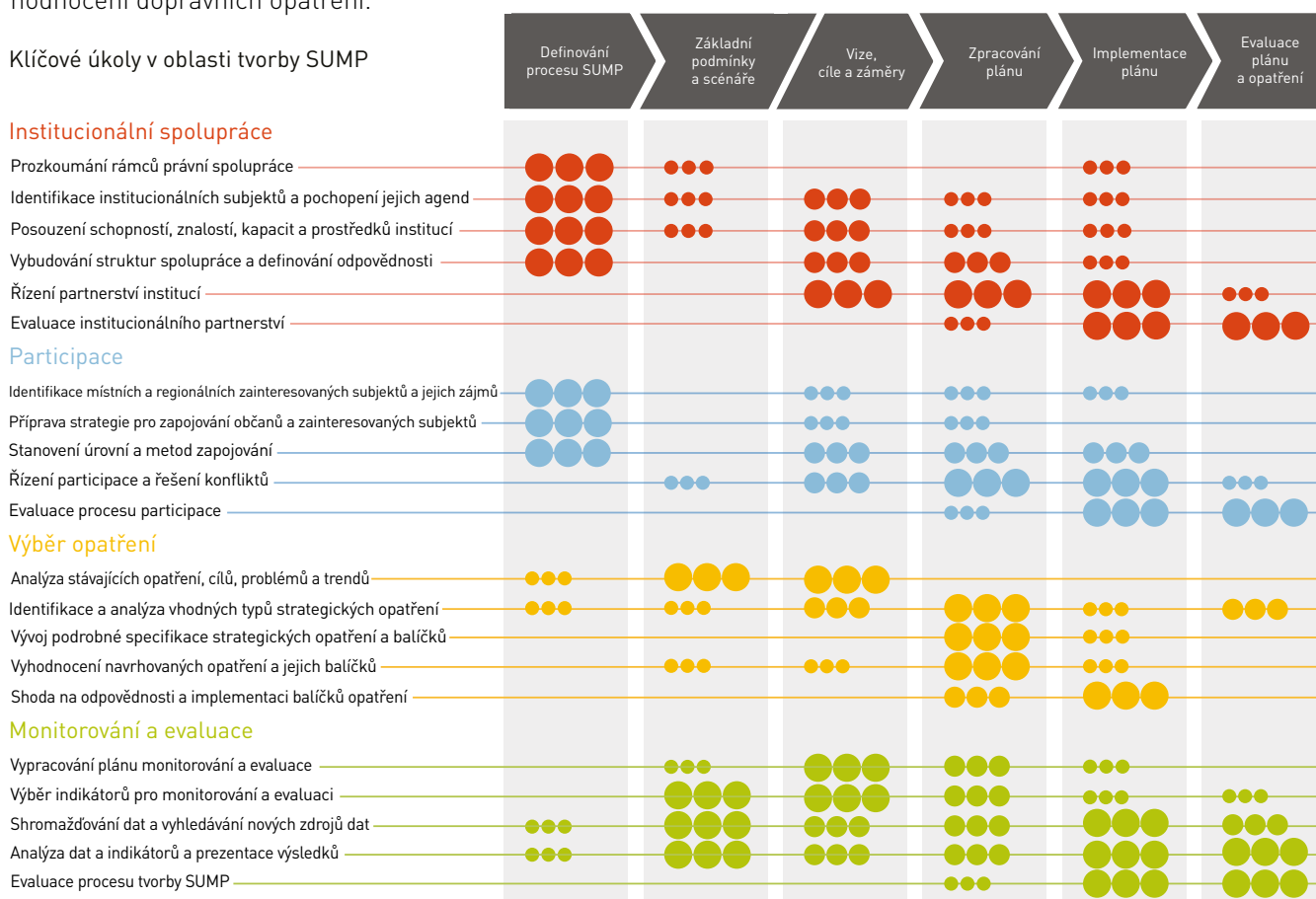
Systematické monitorování a evaluace zvyšují efektivitu procesu plánování a implementace opatření. Tyto aktivity také pomáhají optimalizovat využití zdrojů a poskytují empirické důkazy pro budoucí plánování a hodnocení dopravních opatření.

Typické výzvy pro efektivní použití monitorování a evaluace jsou následující

- nedostatek zkušeností
- omezené finanční i personální zdroje
- nedostatek technických znalostí pro definování indikátorů výkonu, identifikace, sběr, příprava a interpretace dat;
- nedostatečná praxe v monitorování a evaluaci

Pro vyřešení výše uvedených otázek jsou na následujících stránkách poskytnuta klíčová doporučení ohledně postupů, kontextu, výběru indikátorů, komunikací a procesní evaluace. Tato doporučení vychází z již existujících zkušeností. Obrázek 1 ilustruje zakotvení aktivit pro monitorování a evaluaci do procesu tvorby SUMP.

### Klíčové úkoly v oblasti tvorby SUMP



©Rupprecht Consult, 2016

- Možná aktivita
- Doporučená aktivita
- Základní aktivita

Proces SUMP je sled fází od definování procesu vytvoření plánu a evaluaci opatření. Diagram představuje klíčové úkoly SUMP pro orgány plánování, které souvisí se čtyřmi výzvy.

Institucionální spolupráce a participace jsou souvislé horizontální činnosti, se kterými by se mělo započít brzy, a to ve fázi definování procesu SUMP. Výběr opatření, jakož i činnosti monitorování a evaluace, jsou obzvláště důležité

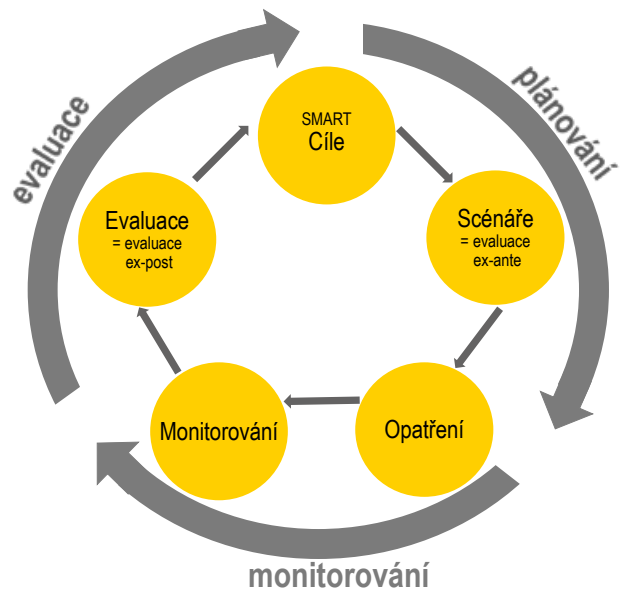
ve fázích následného analytického a technického plánování. Diagram odráží přípravu prvního SUMP; revidování a aktualizace SUMP by pak měla vycházet z již vytvořených struktur.

Klíčové úkoly v oblasti tvorby SUMP, Zdroj: Rupprecht Consult, 2016



## Vytvořte jasné procesy pro monitorování a evaluace

Plán pro monitorování a evaluaci by měl být vytvořen ideálně v raných fázích přípravy SUMP. Plán definuje klíčové otázky pro monitorování a evaluaci, popisuje, jak, kdy a jaké aktivity monitorování a evaluace budou provedeny. Popisuje také, kdo je za ně zodpovědný, kdo se jich bude účastnit a jaké zdroje jsou pro jejich provedení nezbytné. To vše umožňuje zajištění dostatečných prostředků a zabraňuje zbytečným nákladům na sběr dat, zvyšuje přijetí a přispívá k dobrému řízení celého procesu tvorby SUMP. Procesy řízení kvality dat jsou nezbytné pro tvorbu robustního SUMP a jeho implementaci. V rámci projektu CH4LLENGE byla vyvinuta tzv. šablona pro plán monitorování a evaluace, kterou mohou využívat odborníci na plánování dopravy.



Monitorování a evaluace SUMP  
Zdroj: město Dráždany (DE)

## Určete kontext pro monitorování a evaluaci

Před návrhem aktivit pro monitorování a evaluaci je nutné získat přehled o zamýšlených výsledcích realizace SUMP a to formou dobře definovaných záměrů. Současně je nutné také připravit seznam problémů a hlavních strategií a intervencí, pomocí nichž budou stanovené záměry dosaženy. Součástí je definování základního scénáře, který popisuje, jak by se podmínky v městském regionu vyvíjeli bez SUMP.

## Vyberte jasné indikátory a cíle

Systematický přístup k výběru indikátorů pomáhá identifikovat jak klíčové indikátory, které odráží cíle SUMP, tak doplňující indikátory, nutné pro hloubkovou analýzu přípravy SUMP. Seznam možných indikátorů a návod pro jejich výběr je dostupný v Manuálu projektu CH4LLENGE pro monitorování a evaluaci. Stanovení cílů představuje způsob, jak měřit míru dosažení stanovených záměrů. Pokud jsou indikátory a cíle dobře definovány, mohou jim osoby s pravomocí rozhodovat a veřejnost dobře porozumět a mohou být také stimulem pro dosažení lepších výsledků.

## Prezentujte výsledky efektivně

Jasná a efektivní prezentace dat a výsledků je důležitá pro zvýšení porozumění možným přínosům intervencí navržených SUMP. Proto je nutné zaměřit se na vizualizaci a prezentaci dat ve stručné avšak kompletní podobě.

## Evaluujte proces přípravy SUMP a plán

V rámci projektu CH4LLENGE byl vytvořen Nástroj sebehodnocení SUMP (SUMP Self-Assessment Tool), který umožňuje orgánům plánování posoudit, zda je jejich plán v souladu s konceptem SUMP vytvořeným Evropskou komisí.

### Chtěli byste se dozvědět více?

Další informace a příklady místních řešení můžete najít v **Manuálu pro monitorování a evaluaci!**



Pro další informace se k nám můžete připojit na webových stránkách [www.eltis.org](http://www.eltis.org) a [www.sump-challenges.eu](http://www.sump-challenges.eu)

Tato brožura byla vytvořena v rámci evropského projektu **CH4LLENGE „Řešení klíčových výzev v plánování udržitelné městské mobility“**, který spolufinancuje Evropská komise a koordinuje společnost Rupprecht Consult

Konsorcium projektu CH4LLENGE se skládá z následujících partnerů: Rupprecht Consult (DE), Institute for Transport Studies, University of Leeds (UK), Politehnica University of Timisoara (RO), Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia (SI), The Association for Urban Transition (RO), Promotion of Operational Links with Integrated Services, Polis (BE), Union of the Baltic Cities, Sustainable Cities Commission (FI), FGM-AMOR (AT), město Amiens (FR), město Drážďany (DE), město Ghent (BE), West Yorkshire Combined Authority (UK), město Brno (CZ), BKK Centre for Budapest Transport (HU), město Krakow (PL), město Timisoara (RO), město Zagreb (HR).

#### Pro více informací

European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans

[www.eltis.org/mobility-plans](http://www.eltis.org/mobility-plans)

E-mail: [enquiries@mobilityplans.eu](mailto:enquiries@mobilityplans.eu)

European Commission

Directorate-General for Mobility and Transport

Unit C.1 - Clean transport & sustainable urban mobility

Rue Jean-André de Mot 28

B-1049 Brussels

Obsah této publikace zavazuje pouze jejich autory. Nemusí nutně odrážet stanovisko Evropské unie. Evropská komise ani agentura EASME nenesou odpovědnost za jakékoli případné využití zde obsažených informací.

Smlouva:	CH4LLENGE – Řešení klíčových výzev v plánování udržitelné městské mobility, Grantová dohoda č. IEE/12/696/ SI2.644740
Název:	Stručná fakta pro monitorování a evaluaci: Posouzení dopadu opatření a vyhodnocení procesů plánování mobility
Verze:	březen 2016
Autoři:	Astrid Günemann, Institute for Transport Studies, University of Leeds
Příspěvatelé:	Kerstin Burggraf, City of Dresden; Susanne Böhrer-Baedeker a Miriam Lindenau, Rupprecht Consult; Mojca Balant, Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, UIRS; Thomas Mourey, Polis
Rozvržení:	Laura Sarlin, Union of the Baltic Cities Sustainable Cities Commission
Úvodní fotografie:	Harry Schiffer / <a href="http://www.eltis.org">www.eltis.org</a>

Tato brožura Stručná fakta pro monitorování a evaluaci byla napsána v angličtině a byla do češtiny přeložena statutárním městem Brnem. Anglickou verzi brožury můžete najít na webových stránkách [www.eltis.org](http://www.eltis.org) a [www.sump-challenges.eu](http://www.sump-challenges.eu).

Tato publikace podléhá autorským právům, která náleží Konsorciu projektu CH4LLENGE a jejím autorům a příspěvatelům Institute for Transport Studies, University of Leeds, City of Dresden, Rupprecht Consult Forschung & Beratung GmbH, Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, UIRS a Promotion of Operational Links with Integrated Services, Polis.

